

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту ім. І. А. Маркіної

СИЛАБУС

(вибіркова фахова навчальна дисципліна)

Стратегії менеджменту

Розробник: Дмитро ДЯЧКОВ,

професор кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної, д.е.н., професор

Полтава 2022 р..

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Стратегії менеджменту
Назва структурного підрозділу	Кафедра менеджменту ім. І.А. Маркіної навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач: Дячков Дмитро</i> , доктор економічних наук, професор <i>Контакти:</i> ауд. 466 (навчальний корпус №4) <i>e-mail:</i> dmytro.dyachkov@pdaa.edu.ua тел. 066 172 23 11 сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/dyachkov-dmytro-volodymyrovych
Рівень вищої освіти	Третій (доктор філософії) рівень
Спеціальність	073 Менеджмент
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Англійська мова академічного спрямування, Сучасні інформаційні технології в науковій діяльності, Сучасні та класичні теорії менеджменту, Управління науковими проектами, Філософія науки

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: сформувати комплекс теоретичних знань з питань стратегічного менеджменту, інструментарію, методики розроблення стратегій розвитку організації та набуття практичних вмінь і навичок щодо використання концепції стратегічного управління в діяльності підприємства.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування у фахівців наукового світогляду і знань щодо використання методичного інструментарію стратегічного менеджменту; формування комплексу знань щодо здійснення стратегічного планування, стратегічного аналізу, стратегічного контролю та формування організаційної культури підприємства, придатної для реалізації стратегій; вивчення особливостей та загальних, конкурентних, функціональних стратегій менеджменту, здобуття вміння їх ефективного планування, аналізу та реалізації.

Компетентності:

загальні:

ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

фахові:

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках.

СК05. Уміння розробляти моделі і стратегії управлінської діяльності та приймати управлінські рішення на основі досліджень.

Програмні результати навчання:

РН06. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів.

РН10. Організовувати та проводити оригінальні наукові дослідження у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики з урахуванням галузевої та безпекової складової.

Програма та структура навчальної дисципліни:

Назви тем	Кількість годин			
	073АС МЕН дфд 2022			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Тема 1. Сутність та роль стратегічного менеджменту та стратегій управління	10	2	2	6
Тема 2. Підходи до стратегічного менеджменту та моделі стратегічного управління	10	2	2	6
Тема 3. Стратегічне планування в системі стратегічного менеджменту	10	2	2	6
Тема 4. Стратегічний аналіз. Матричні методи у формуванні стратегій менеджменту	10	2	2	6
Тема 5. Стратегічний контроль та оцінка реалізації стратегій	10	2	2	6
Тема 6. Соціально-психологічне забезпечення стратегічного управління	10		2	8
Тема 7. Стратегічний набір підприємства	10	2	2	6
Тема 8. Стратегічний потенціал та особливості його оцінки	10		2	8
Тема 9. Загальні стратегії менеджменту	10	2	2	6
Тема 10. Конкурентні стратегії менеджменту	10	2	2	6
Тема 11. Міжнародні стратегії менеджменту та стратегії ЗЕД	10		2	8
Тема 12. Функціональні стратегії менеджменту	10		2	8
Усього годин	120	16	24	80

Оцінювання результатів навчання:

073АС МЕН дфд 2022

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	письмове та усне виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи / підготовка та публікація фахової статті	участь у науково-практичних, науково-методичних конференціях	
PH06	24	21	5	50
PH10	24	21	5	50
Разом	48	42	10	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни:

073АС МЕН дфд 2022

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	письмове та усне виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи / підготовка та публікація фахової статті	участь у науково-практичних, науково-методичних конференціях	
Тема 1. Сутність та роль стратегічного менеджменту та стратегій управління	4	4	10	8
Тема 2. Підходи до стратегічного менеджменту та моделі стратегічного управління	4	4		8
Тема 3. Стратегічне планування в системі стратегічного менеджменту	4	4		8
Тема 4. Стратегічний аналіз. Матричні методи у формуванні стратегій менеджменту	4	4		8
Тема 5. Стратегічний контроль та оцінка реалізації стратегій	4	4		8
Тема 6. Соціально-психологічне забезпечення стратегічного управління	4	3		7
Тема 7. Стратегічний набір підприємства	4	3		7
Тема 8. Стратегічний потенціал та особливості його оцінки	4	3		7
Тема 9. Загальні стратегії менеджменту	4	4		8
Тема 10. Конкурентні стратегії менеджменту	4	3		7
Тема 11. Міжнародні стратегії менеджменту та стратегії ЗЕД	4	3		7
Тема 12. Функціональні стратегії менеджменту	4	3		7
Тези			10	
Разом	48	42	10	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- виконання завдань на практичних заняттях:

4 бали – високий рівень опанування РН, висока активність на занятті виконання всіх практичних завдань, відповіді на додаткові запитання по темі або представлення власної додаткової інформації з теми практичного заняття;

2 бали середнє опанування та демонстрація опанування РН, активність на занятті присутня;

3 бали – достатньому РН на середньому рівні та середня активність, самостійне виконання (участь у виконанні) одного з практичних завдань;

0-1 бал – слабке опанування та демонстрація опанування РН, слабка активність на занятті, відсутність самостійного опрацювання матеріалу практичного заняття;

- виконання завдань самостійної роботи:

3 (4) – демонстрація високого рівня опанування РН, підготовка письмових тезисних відповідей на всі питання, систематизація інформації, креативний, авторський підхід;

2 бали – демонстрація середнього рівня опанування РН, підготовка письмових тезисних відповідей на деякі завдання самостійної роботи, але, разом з тим, матеріал викладений чітко, повно з дотриманням вимог наукового стилю;

0-1 бали – демонстрація низького рівня опанування РН, підготовка письмових тезисних відповідей на деякі завдання самостійної роботи;

- за умови заміни виконання завдань самостійної роботи написанням та опублікуванням фахової статті з тематики курсу:

42 – здобувач вищої освіти отримує за повністю підготовлену статтю, яка відповідає встановленим вимогам та тематиці курсу, прийняту до друку / опубліковану підчас проходження курсу;

21 бал – здобувач вищої освіти отримує за повністю підготовлену статтю, яка відповідає встановленим вимогам та тематиці курсу, але не подану до друку;

- участь у науково-практичних, науково-методичних конференціях / оцінювання тез:

0 балів – тези не відповідають програмі курсу за змістом; не прийняті до друку підчас проходження курсу

5 балів – тези відповідають програмі курсу за змістом але потребували значних доопрацювань; прийняті до друку підчас проходження курсу

10 балів – тези відповідають програмі курсу за змістом; оформлені згідно встановлених вимог; опубліковані/прийняті до друку підчас проходження курсу

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120 годин
Кількість кредитів – 4,0
Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

При цьому, здобувачі вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти мають керуватися Порядком про перевірку текстових документів (наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських, бакалаврських та інших робіт) на наявність запозичень з інших документів та Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті.

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації.

Рекомендовані джерела інформації:

Основні:

1. Дячков Д. В. Стратегічні напрями управління інформаційною безпекою підприємств агропродовольчої сфери. *Український журнал прикладної економіки*. 2019. Т. 4. № 4. С. 70–78.

2. Дячков Д. В. Управлінські аспекти інформаційної безпеки: теорія, методологія, практика : монографія. Запоріжжя : Вид-во «Інтер-М», 2019. 424 с.

3. Дячков Д. В., Котенко Р. В. Особливості методичного інструментарію стратегічного аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства. *Економіка. Управління. Інновації*. 2016. Вип. 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2016_1_8.

4. Дячков Д. В., Полієнко Л. Р. Інформаційний підхід до стратегічного менеджменту підприємства в умовах динамічного бізнес-середовища. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Економіка і менеджмент»*. 2020. №45/2020. С. 68–73

5. Маркіна І. А., Потапюк І. П., Войтович С. Я. Стратегічне маркетингове управління підприємствами сфери послуг : монографія. Кіровоград: ФОП Александрова М. В., 2014. 312 с.

6. Маркіна І. А., Угрімова І. В. Реструктуризація як інструмент підвищення стратегічної стійкості підприємства: теорія та досвід м'ясопереробної галузі України : монографія: Поліграфічно-видавничий центр ТОВ «Інтекс-ЛТД», м. Кіровоград, 2016. 204 с.

7. Маркіна І. А., Федірець О. В., Корнієнко Б. С. Стратегічні напрями управління розвитком маркетингової діяльності сільськогосподарських підприємств. *Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка і менеджмент»*. 2019. Вип. 4 (81). С. 101–108

8. Наливайко А. П. Стратегія підприємства: зміна парадигми управління та інноваційні рішення для бізнесу : колект. монографія. М-во освіти і науки України, Держ. ВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана»; ред. А. П. Наливайко. Електрон. текстові дані. Київ : КНЕУ, 2015. 400 с.

9. Наливайко А. П., Гребешкова О. М., Батенко Л. П. Стратегічне управління знаннями підприємства : монографія; за заг. ред. д. е. н. проф. А. П. Наливайка. К. : КНЕУ, 2014. 445 с.

10. Наливайко А. П., Гребешкова О. М., Решетняк Т. І. Стратегія підприємства у постіндустріальній економіці : монографія; за заг. ред. А. П. Наливайка, О. М. Гребешкової. Київ : КНЕУ, 2017. 418 с.

11. Річард Румельт. Гарна стратегія. Погана стратегія. Фабула. 2020. 324 с.

12. Diachkov D. V. Strategic aspects of time management *Management of the 21st century: globalization challenges. Issue 3* [collective monograph]. Prague: Nemoros s.p.o., 2020. P. 245–252.

13. Hrebeshkova O., Kyzenko O., Grebeshkov O. Strategic Business Performance Metrics in a Postindustrial Economy / in Strategic Performance Management. New Concepts and Contemporary Trends / Ed. Marek Jabłoński. NY:

Nova Science Publishers, Inc., 2017 . P. 451–469.

14. Markina I., Fedirets O., Sazonova T., Kovalenko M., Ostashova V. Formation of Energy Efficient Strategy of Enterprise Management. *Journal of Entrepreneurship Education*. Volume 22, Special Issue 1. URL: <https://www.abacademies.org/articles/Formation-of-energy-efficient-strategy-of-enterprise-management-1528-2651-21-S2-247.pdf>

Допоміжні:

1. Дячков Д. В., Масловський О. М. Стратегічні напрями інформаційного забезпечення інноваційної діяльності підприємства. *Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегій інноваційного розвитку: Матер. Міжвуз. науково-практ. конференції*, (м. Полтава, 4-5 квітня 2013 р.) Полтава: ПолтНТУ ім. Юрія Кондратюка, 2013. С. 137-139.

2. Дячков Д. В., Вибиванець А.Б. Особливості вибору інноваційної стратегії підприємства. *Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки : матер. III Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф.*, 31 жовтня 2018 р. Полтава : РВВ ПДАА, 2018. С. 67-69.

3. Дячков Д. В., Вибиванець А.Б. Особливості розробки інноваційної стратегії підприємства. *Актуальні проблеми маркетингового менеджменту в умовах інноваційного розвитку економіки : тези VI Міжнар. наук.-практ. конф. студентів та молодих науковців*, 29 березня 2019 р. Луцьк : ІВВ Луцького ЛНУ, 2019. С. 79-80.

4. Дячков Д. В., Вовковінський Ю. В. Формування системи стратегічного управління персоналом в умовах впливу факторів динамічного середовища. *Розвиток агропродовольчого ринку в умовах глобалізації економіки : матер. II Всеукр. наук.-практ. конфер.*, 30 жовтня 2017 р. Полтава : ПДАА, 2017. С. 200-202.

5. Дячков Д. В., Михалкова Н.В. Особливості формування корпоративної стратегії підприємства. *Розвиток агропродовольчого ринку в умовах глобалізації економіки : матер. II Всеукр. наук.-практ. конфер.*, 30 жовтня 2017 р. Полтава : ПДАА, 2017. С. 299-300.

6. Дячков Д. В., Свириденко С.І. Класифікація інноваційних стратегій підприємства. *Розвиток агропродовольчого ринку в умовах глобалізації економіки : матер. II Всеукр. наук.-практ. конфер.*, 30 жовтня 2017 р. Полтава : ПДАА, 2017. С. 165-166.

7. Дячков Д. В., Тищенко А. О. Методи визначення стратегічних напрямів інноваційного розвитку підприємства. *Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики : матер. Міжн. наук.-практ. конф. : зб. наук. пр. Полтава : В-во «Сімон», 2017. С. 98-101.*

8. Дячков Д.В., Полієнко Л.Р. Моделі та методи стратегічного менеджменту підприємства в умовах бізнес-середовища. *Матер. V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки»*, (17 листопада 2020 р., м. Полтава). Полтава: РВВ ПДАА,

2020. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/academic-department/kafedra-menedzhmentu/materialyvvsoukrayininternet-konfer.pdf>

9. Дячков Д.В., Пристенський В. І. Стратегічні засади управління розвитком туристичної галузі. *Управління соціально-економічним розвитком держави, регіону, підприємства: Матер. Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конференції*, (м. Полтава, 4 листопада - 4 грудня 2013 р.) Полтава.: Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, 2013. Ч.2. С. 218–220.

10. Маркіна І.А., Замикула О.В. Стратегічні альтернативи діяльності підприємства. Інформаційно-аналітичне забезпечення стратегій інноваційного розвитку : Матеріали II Міжвузівської науково-практичної конференції, 4–5 квітня 2013 р., ПолтНТУ. С. 259–263.

11. Стратегія підприємства: навч. посібник у тестах. / А. В. Ковалевська, В. Б. Родченко, Ю. Ю. Леонт'єва; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Харків : ХНАМГ, 2013. 282 с.

12. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент: підручник; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. Харків : ХНУВС, 2021. 208 с.

13. Таран О. М. Стратегічне управління: навч. посіб. Харк. нац. аграр. ун-т. Харків, 2014. 261 с.

14. Юркевич О.О. Стратегія розвитку підприємства.. Житомир. 2019. 146 с.

15. Sazonova T., Oliinyk A., Oliinyk Y. Staff development as an element of company's social security: monograph. *Security management of the XXI century: national and geopolitical. Issue 2 / in edition I. Markina.* Prague. Nemoros s.r.o. 2020. Czech Republic. 472 p. P. 441–446.

11. Інформаційні ресурси:

1. Biznes-portal. URL: <https://biznes-portal.info>
2. Інтернет-портал для управлінців. URL: <http://www.management.com.ua/>.
3. Портал для підприємців. URL: <https://sme.gov.ua>.
4. Сайти періодичних видань: журнал «DAS MANAGEMENT», Менеджмент. Діловодство. Кадри. Охорона праці. Управління персоналом, журнал «Менеджер і менеджмент» <http://www.m21.com.ua/>
5. Український бізнес-портал. URL: <https://ukrbiz.info/ua/>
6. Міжнародний інститут аналізу бізнесу: офіційний сайт. URL: <https://www.iiba.org/>
7. Рішення для бізнесу YouControl: офіційний сайт. URL: <https://youcontrol.com.ua/>
8. Журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток» <http://www.dy.nayka.com.ua>
9. Стратегічне планування в регіонах Європейського союзу <http://www.cor.eu.int/home.htm>